

Zorg dat fiscus en financiers uit elkaars vaarwater blijven

Uitstelbeleid Belastingdienst voor kwakkelende bedrijven kost schatkist veel geld

Ton Tekstra

Het uitstelbeleid van de fiscus in verband met de crisis heeft de schatkist de afgelopen jaren veel geld gekost. Staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën heeft laten weten dat de fiscus de afgelopen jaren noodlijdende bedrijven in totaal voor bijna € 1,6 mrd aan uitstel van belastingbetaling heeft gegeven (FD 10 april).

Het ministerie van Financiën doet alsof er geen relatie zou zijn tussen een verleend uitstel en de latere oninbaarheid van de belastingvorderingen als gevolg van een faillissement. Uit de door het ministerie gepresenteerde cijfers blijkt echter dat er tijdens de crisis grote bedragen voor de fiscus oninbaar zijn geworden. Vanaf 2007 tot en met 2013 gaat het om een verlies van bijna € 5 mrd.

Het loont absoluut de moeite na te gaan of er een relatie is met het uitstelbeleid. Als zou blijken dat in 20% van de uitstelgevallen het uitstel is gevolgd door een faillissement, kan de schatkist door aanpassing van dit beleid een 'besparing' realiseren van € 1 mrd. Het is daarom onbegrijpelijk dat Financiën niet bereid is nader onderzoek te verrichten. In plaats daarvan voert het ministerie een goednieuwsshow op door slechts algemene cijfers te verstrekken.

Het uitstelbeleid van de fiscus heeft er de afgelopen jaren toe geleid dat de fiscus in het vaarwater van financiers van bedrijven terecht is gekomen. Dat is een verkeerde ontwikkeling. De amb-

tenaren van de Belastingdienst zijn niet voldoende geëquipeerd om te beoordelen of een onderneming daadwerkelijk overlevingskansen heeft. Zie onder meer het voorbeeld van drukkerij Thieme, die na het faillissement in september 2009 een belastingschuld had van € 14 mln. Huisbankier Rabobank had de vorderingen op Thieme in de maanden voor het faillissement teruggebracht; die van de Belastingdienst waren juist met € 10 mln gestegen. Het pandrecht waar de Belastingdienst om had gevraagd, was nooit gevestigd (FD 13 maart).

De belastinggelden binnen een onderneming staan los van de bedrijfsfinanciering. De onderneming dient doorlopend belastingen in te houden, vooral loon- en omzetbelasting, om die kort daarna bij de fiscus aan te geven en af te dragen. Die gelden staan weliswaar ter beschikking van de onderneming, maar behoren haar niet toe. Financiers laten deze bedragen buiten hun financieringsprofiel. De fiscus kan makkelijk nagaan of de onderneming de gelden tijdig naar hem doorgeleidt. Verzuimt de onderneming daarin, dan moet de fiscus spoedig actie ondernemen. Hoe langer de fiscus in dit soort gevallen wacht, hoe groter de kans dat hij in een wedloop met andere partijen, zoals financiers, terechtkomt en 'medefinancier' wordt.

Daarnaast moet serieus worden overwogen het huidige factuurstelsel voor de omzetbelasting te vervangen door het kasstelsel. Andere Europese landen zijn ons daarin voorgegaan, recentelijk nog Spanje. De ingewikkelde regelingen voor het terugvragen van omzetbelasting bij een oninbare debiteur en de terugbetaling van de gepleegde vooraftrek — een grote schadepost voor de fiscus bij een faillissement —, worden dan overbodig.

Ton Tekstra is advocaat en fiscalist bij Blauw Tekstra Uding Advocaten.

Het ministerie voert een goednieuwsshow op door slechts algemene cijfers te verstrekken

